

Ministarstvo rada SAD-a

Nalazi o najgorim oblicima dječjeg rada za 2021. godinu

Bosna i Hercegovina

Bosna i Hercegovina je 2021. napravila umjeren napredak u naporima da eliminiše najgore oblike dječjeg rada. Narodna skupština Republike Srpske usvojila je izmjene i dopune Zakona o krivičnom postupku kojim se uvode tri nove kategorije eksploatacije—ropstvo, prisilno prosjačenje i dodatni oblici seksualne eksploatacije—i uvela strožije kazne za trgovinu djecom. Pored toga, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo državni akcioni plan za sprovođenje Strategije suprotstavljanja trgovini ljudima u Bosni i Hercegovini (2020—2023). Međutim, djeca u Bosni i Hercegovini su izložena najgorim oblicima dječjeg rada, uključujući prisilno prosjačenje. Socijalni programi za pomoć djeci prisiljenoj na prosjačenje nemaju adekvatne resurse, a predstavnici Ministarstava za rad nisu uključeni u rad državne Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima, što ograničava napore koordinacije. Osim toga, zakoni o minimalnoj radnoj dobi nisu u skladu sa međunarodnim standardima zato što se ne primjenjuju na djecu koja su samozaposlena ili rade van formalnih odnosa zapošljavanja.

Mjere predložene vlastima za iskorjenjivanje dječjeg rada			
Oblast	Pripadni entitet	Predložena mjera	Predložena godina(e)
Pravni okvir	BD, FBiH, RS	Obezbijediti da se minimalna radna dob primjenjuje na svu djecu, uključujući i djecu koja su samozaposlena ili rade van formalnih odnosa zapošljavanja.	2015–2021.
	FBiH, BD	U zakone FBiH uvesti prisilni rad, dužničko ropstvo i ropstvo kao posebne kategorije krivičnih djela, odvojeno od krivičnog djela trgovine ljudima.	2018–2021.
	BiH	Obezbijediti da se zakonom BiH zabranjuje iskorištavanje djece u nedozvoljenim radnjama, uključujući iskorištavanje, vrbovanje i nuđenje djece za proizvodnju i trgovinu droge.	2015–2021.
	BiH, BD, FBiH, RS	Obezbijediti da se u krivičnom zakonu zabranjuje vrbovanje djece mlađe od 18 godina od strane nedržavnih oružanih grupa i da se djeca ne kažnjavaju zbog angažmana u nedržavnim oružanim grupama.	2016–2021.
	BD, FBiH, RS	Postarati se da se navedu sva opasna zanimanja i radnje zabranjene za djecu i da se obuhvate sektori poznati po slučajevima dječjeg rada, uključujući prisilno prosjačenje i iskorištavanje za nedozvoljene radnje.	2016–2021.

Mjere predložene vlastima za iskorjenjivanje dječjeg rada			
Oblast	Pripadni entitet	Predložena mjera	Predložena godina(e)
Izvršenje	BiH	Obezbijediti da se u krivičnom zakonu BiH zabranjuje iskorištavanje djece za prostituciju, proizvodnju pornografije ili pornografske izvedbe.	2019–2021.
	FBiH	Obezbijediti da se u krivičnom zakonu FBiH i BD zabranjuje iskorištavanje djece za prostituciju.	2019–2021.
	BD, FBiH, RS	Prikupiti i objaviti informacije o radu institucija za krivično gonjenje i sprovođenje zakona o radu, na primjer finansiranje inspektorata za rad, broj obavljenih inspekcija na terenu, broj istraga, povreda prava, krivičnih gonjenja i osuda.	2015–2021.
	BD, FBiH, RS	Obezbijediti da inspektori rada prođu obuku iz svih sektora gdje se zna da je bilo slučajeva dječjeg rada, uključujući opasan rad u sektoru poljoprivrede.	2017–2021.
	BiH, BD, FBiH, RS	Stvoriti službeni mehanizam za upućivanje djece pronađene tokom inspekcija rada službenicima nadležnih socijalnih službi.	2018–2021.
	BD, FBiH, RS	Obezbijediti da se djeca ne sankcionišu zbog toga što su žrtve najtežih oblika dječjeg rada.	2017–2021.
	BiH, BD, FBiH, RS	Omogućiti da policijski i sudski službenici, kao i socijalni radnici prođu obuku iz vladinih protokola za otkrivanje slučajeva trgovine djecom, uključujući trgovinu migrantske i izbjegličke djece, i da su osposobljeni da ispravno prepoznaju žrtve, vrstu krivičnog djela, koriste mehanizme upućivanja žrtava nadležnim službama, i krivično gone počinioc u skladu sa zakonom.	2014–2021.
	BiH	Pobrinuti se da inspektori rada imaju odobrenje da vrše inspekcije u neformalnom sektoru rada.	2021.
	BiH	Obezbijediti da vlasti objavljuju informacije o radu organa krivičnog gonjenja, uključujući broj izrečenih kazni za krivična djela povezana sa najgorim oblicima dječjeg rada.	2021.
	BiH	Između organa krivičnog gonjenja i socijalnih službi uspostaviti mehanizam uzajamnog upućivanja žrtava odgovarajućoj službi.	2021.
Koordinacija	BiH, BD, FBiH, RS	Pobrinuti se da sva relevantna ministarstva budu zastupljena u Udarnoj grupi za borbu protiv trgovine ljudima.	2017–2021.
Vladine politike		Pobrinuti se da vlasti objavljuju informacije o politikama za rješavanje problema dječjeg rada, uključujući Protokol o	2021.

Mjere predložene vlastima za iskorjenjivanje dječjeg rada

Oblast	Pripadni entitet	Predložena mjera	Predložena godina(e)
		saradnji i postupanju u slučajevima protivpravnog ponašanja na štetu djece u Kantonu Sarajevo.	
Socijalni programi	BiH	Obezbijediti da inkluzivne obrazovne inicijative dobiju odgovarajuća sredstva.	2009–2021.
	BD, FBiH, RS	Obezbijediti da sva djeca imaju pristup obrazovanju ukidanjem troškova školovanja, pružanjem potrebnih uslova djeci s invaliditetom i sprečavanjem diskriminacije đaka pripadnika manjina.	2013–2021.
	BD, FBiH, RS	Obezbijediti da sva djeca budu zavedena u matične knjige rođenih i da imaju identifikacijske dokumente potrebne za upis u školu.	2011–2021.
	FBiH, RS	Svoj bošnjačkoj djeci u RS omogućiti pristup obrazovanju na bosanskom jeziku i ukinuti praksu "dvije škole pod jednim krovom" da bi se u FBiH eliminisala diskriminacija na etničkoj osnovi.	2018–2021.
	BiH	Ojačati mjere socijalne zaštite dodjeljivanjem odgovarajućih finansijskih i tehničkih resursa programima kao što su Dnevni centri i Centri za socijalnu zaštitu kako bi mogli pružiti pomoć ugroženim porodicama i žrtvama dječjeg rada.	2014–2021.
	BiH, BD, FBiH, RS	Obezbijediti dovoljno resursa za pružanje socijalnih usluga i obrazovanje potencijalnim i stvarnim žrtvama domaće i međunarodne trgovine ljudima, uključujući i maloljetnike bez pratnje.	2014–2021.
	BiH	Obezbijediti da se državni programi pomoći za djecu ulice prošire izvan Sarajeva.	2019–2021.
	BiH	Objaviti informacije o socijalnim programima koji se bave problemima dječjeg rada, uključujući Program pomoći žrtvama trgovine ljudima.	2021.